

'MIJN OUDERS ZAGEN OVERAL GEVAAR'

Marga van Praag vertelt in *Oorlog is erfelijk* welke impact de Tweede Wereldoorlog had op haar Joodse ouders. En op haar eigen leven. 'Ik wilde de angst van mijn ouders niet doorgeven.'

Waarom vond je het belangrijk hieraan mee te werken?

"Het is weer overal oorlog en dat moet stoppen. Laatst zag ik op het nieuws een item over een groepje kinderen uit Oekraïne dat op de Veluwe was ondergebracht. 'Hé, ik hoor vogels fluiten', zei een meisje verbaasd. Normaal hoorde ze drones en leefde ze in angst. Zoiets blijft in mijn hoofd zitten. Duizenden kinderen op de wereld worden geconfronteerd met dood, geweld en oorlog. Ik ben me daar door de geschiedenis van mijn Joodse ouders enorm van bewust. Mijn vader Meijer 'Max' van Praag was een bekende zanger, mijn moeder Sara 'Sari' Hornemann gymnastieklerares. Om bij elkaar te kunnen

blijven, besloten ze in 1941 te trouwen. De Duitsers waren toen al Joden aan het wegvoeren. Ik heb nog foto's van hun bruiloft. Beide families waren daarbij aanwezig, wel zestig mensen. Meer dan de helft is vergast."

Hoe wisten je ouders te overleven?

"Ze konden onderduiken in Boskoop, waar opa Hornemann slager was geweest. Mijn ouders kwamen terecht op een kamertje bij het gezin Ravehorst. Die mensen waren zo goed voor ze. Ze deelden het weinige eten dat ze hadden. Mijn ouders waren hen zo dankbaar. In mijn jeugd gingen we 's weekends vaak bij ze langs om dat te vertellen."

Welke impact hadden die oorlogsjaren?

"Omdat ze de oorlog hadden overleefd, vonden ze dat ze het leven moesten vieren. Ze lieten geen kans onbenut, het was bijna dwangmatig. Daarnaast kampte vooral mijn moeder met een enorm schuldgevoel. Waarom had zij het wel overleefd en veel

familieleden niet? En er was die angst; ze waren altijd zo bang geweest om ontdekt te worden."

Hebben ze jou daar ook mee belast?

"Natuurlijk. Ik ben overbeschermd opgevoed, mijn ouders zagen overal gevaar. Ik wilde die angst niet doorgegeven aan onze zoon, maar ik beschermde hem net zo erg als mijn ouders bij mij deden. Hij wilde een keer met de fiets naar een tennistoernooi. Omdat het tennispark langs een drukke weg lag, bestelde ik een taxi voor hem. Zijn school zei: 'Doe niet zo gek, hij kan prima zelf op de fiets.' En een tijd terug wilde ik mijn kleindochters meenemen naar het verzetsmuseum om ze over de oorlog te vertellen. Mijn zoon verbood het. 'Hier stopt het', zei hij. 'Je gaat mijn kinderen er niet ook mee belasten.' Daarin had hij gelijk."

19.50

NPO 2

**OORLOG IS ERFELIJK
(DINSDAG)**

INFORMATIEF

